انار بۇلت 12345 كەڭەس سۇراۋ

شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋ ارناۋلى ٴبانىن قۇرىپ، باعبانداردىڭ شابدالى جيناۋىنا، ساتۋىنا كومەكتەستى

ٴتىلشى قاداعالاۋى

☐ **انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى گان شيڭحۋا**

”ٴبىز بيڭتۋان 12 ـ شى 104 ـ تۋانى شابدالى باعىنىڭ ەگىنشىلەرىمىز، قازىر ٴدال شابدالىنىڭ مولىنان پىساتىن كەزى، ىندەت سەبەبىنەن زات جەتكىزىپ بەرۋگە امالسىز قالدىق، قاتىستى تاراۋلاردىڭ شابدالى ەگەتىن ٴبىز باعبانداردى امال قاراستىرۋىن ٴۇمىت ەتەمىز…“. جۋىقتا ”انار بۇلت 12345 كەڭەس سۇراۋ“ تۇعىرىندا كوپتەگەن شابدالى ەگەتىن باعباندار لەبىز قالدىرىپ، كومەك سۇرادى.

8 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى ٴتىلشى بيڭتۋان 12 ـ شى 104 ـ تۋانى ”داحۋا شيىۋۋ 10 مىڭ مۇلىق شابدالى باعىنىڭ“ شابدالى ەگەتىن باعباندارىمەن حابارلاستى، ٴتىلشى بەينەبايلانىس ارقىلى شابدالى باعىنداعى شابدالىنىڭ دەرلىكتەي پىسقاندىعىن كوردى. شابدالى ەگەتىن باعبان يىن فۋشان تىلشىگە بىلاي دەدى: ”اتىزىمداعى 2 توننادان تاياۋ سارى شابدالىنى دەرەۋ ساتۋ كەرەك بولىپ تۇر، ساتىپ الۋشى ساۋداگەرلەر ىندەت سەبەبىنەن كەلە المادى، ٴبىز دە جونەلتە المادىق، قايتسەك بولار ەكەن“؟

سودان كەيىن، ٴتىلشى 104 ـ تۋان اۋىل شارۋاشىلىعىن دامىتۋ قىزمەت ورتالىعى پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۋجيى تورعىنعا حابارلاستى، ول بىلاي دەدى: ”ىندەت تۇتىلعانىنان بەرى ورتالىعىمىزدىڭ قىزمەتكەرلەرى مەن ليان ـ دۇيدىڭ جاۋاپتىلارى كوپ جاقتى سايكەستىرىپ، شابدالى ەگەتىن باعبانداردىڭ شابدالى ساتۋىنا امال قاراستىرىپ كومەكتەسىپ كەلەدى“.

8 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى ساعات 7 مولشەرىندە، يىن فۋشان تورعىننىڭ تەلەفونىن قابىلدادى: ”بىرەۋ شابدالى الماقشى، تەزىرەك جاشىكتەڭىزدەر“… شابدالىنى سىرتقا جونەلتۋگە بولاتىندىعىن ەستىگەن يىن فۋشان قولىنداعى بۇ نانىن جەي ٴجۇرىپ شابدالى باعىنا جۇگىردى. تۇستەن كەيىنگە دەيىن قاربالاستاپ ٴجۇرىپ ونىڭ ۇيىندەگىلەر 100 نەشە جاشىك شابدالى ساتتى.

سول كۇنى يىن فۋشان سياقتى شابدالى ۇزۋمەن قاربالاس بولىپ جۇرگەندەردەن تاعى شابدالى ەگەتىن باعبان شى فۇجۇن بار ـ دى.

شى فۇجۇن وتباسىنىڭ 50 مۋ شابدالى باعى بار، سورتى 20 تۇرلىدەن اسادى. جاشىكتەگەن كەزدە، ول تۇرلىشە سورتتاعى شابدالىنىڭ ٴبارىن جاشىككە سالدى، ”تۇرعىنداردىڭ ٴتۇرلى سورتتاعى شابدالىدان ٴدام تاتىپ، ٴبىزدىڭ ٴۇي ەككەن شابدالىنى ۇناتۋىن ٴۇمىت ەتەمىن“. شابدالىنى الارماندىڭ قولىنا تەزىرەك جەتكىزۋ ٴۇشىن، تورعىن تاعى قىزمەتتەستەرىن ەرتىپ بارىپ، شابدالى ەگەتىن باعبانداردىڭ جيناۋىنا كومەكتەستى.

”تورعىن شۋجي بۇگىن تاڭ اتىسىمەن شابدالى باعىنا كەلىپ، بىزگە كومەكتەسىپ بىرگە شابدالى جينادى. ىندەت سەبەبىنەن ۇيىمىزدەگى تاعى ٴبىرتالاي شابدالى ساتىلماي تۇرعانىمەن، تورعىن شۋجي مەن ونىڭ قىزمەتتەستەرىنىڭ بىزگە بارىنشا كومەكتەسكەنىن كورىپ، قاتتى اسەرلەندىك“. يىن فۋشان بىلاي دەدى: قازىر ٴبىزدىڭ سارى شابدالىمىزدىڭ ەڭ ٴتاتتى كەزى، وسى ۋاقىتتاردا شابدالىمىزدى تۇگەل ساتىپ جىبەرۋدى ٴۇمىت ەتىپ وتىرمىز.

”ٴبىز جاڭا شابدالى ساتۋ شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋ ارناۋلى ٴبانىن قۇردىق، 104 ـ تۋاننىڭ باسشىلارى باعباندارعا كومەكتەسىپ ساتۋ قىزمەتىن باستاماشىلدىقپەن ورىستەتتى ٴارى قاراستى اۋماقتاعى 21 الەۋمەتتىك اۋماقپەن ىرىقتىلىقپەن حابارلاسىپ، الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ تاپسىرىسى بويىنشا جيناپ، تاسىمالداۋعا ارناۋلى اۋتوكولىك ورنالاستىردىق. ٴبىز تاپسىرىستى ٴار جولى شابدالى ەگەتىن باعباندارعا ۇلەستىرىپ، امالدىڭ بارىنشا ٴاربىر ەگىنشىنىڭ تاپسىرىس الۋىنا مۇمكىندىك جاسادىق“. تورعىن بىلاي دەدى: ”الدىڭعى كۇنى ٴبىز 4000 نەشە جاشىك شابدالى ساتتىق، كەشە 5200 نەشە جاشىك ساتتىق، بۇگىن جينى 8500 نەشە جاشىك ساتتىق“.

”الەۋمەتتىك اۋماقپەن بايلانىس جاساپ تاپسىرىس بەرگەننەن تىس، 104 ـ تۋان تاعى ەرىكتىلەردى، مەيىرىمدى جانداردى ۋيشىن توبى، دوۋيىن سياقتى ادىستەر ارقىلى جاس شابدالىنى زور كۇشپەن ۇگىتتەۋگە جۇمىلدىردى“. تورعىن بىلاي دەدى: سونىمەن بىرگە، شينجياڭ جيۇديڭ اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن تولايىم ساتۋ بازارىمەن ۇشتاستىرىپ، تولايىم ساتۋشى ساۋداگەرلەر جاس شابدالىنى مولىنان ساتىپ الدى. مۇنان سىرت، تاعى سۋىق قامبامەن حابارلاسىپ، شابدالى ەگەتىن باعبانداردى جاس شابدالىنى سۋىقتاي ساقتاپ، ىندەتتەن كەيىن ۇيلەسىمدى كەزدە شوعىرلى ساتۋعا باستادىق.

ەكى ولشەمدى كودتى جايمالاپ، انار
بۇلت كليەنتىن ٴتۇسىرىپ نەمەسە تيانشان سايتىنا شىعىپ، لەبىز تاقتاسىنا كىرىڭىز

بولىمسىز ساۋلە الاۋعا اينالادى، شەكسىز سۇيىسپەنشىلىك اينالانى مەيىرگە بولەيدى

—— قۇلجا قالاسىنىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ الدىڭعى شەبىنەن كورگەن ـ بىلگەندەرىمىز

☐ **انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى بارشا تەگىس، ەرىكتى ٴتىلشى ما چيڭلۋ، لي جيان**

وسى جولى ىندەت تۇتىلعانىنان كەيىن، قۇلجا قالاسىنداعى پارتيالى كادرلار، ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرى، ەرىكتىلەر حاۋىپ ـ قاتەردەن قورىقپاي، كۇندى تۇنگە جالعاپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ الدىڭعى شەبىنەن بۇلجىمادى، مىندەت پەن جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋ ارقىلى ٴومىردى قورعاۋدىڭ ساندىعان قورعانىس شەبىن بەكەمدەدى.

ەمدەۋ ماماندارى: قىزمەت ورنىندارىنان تاپجىلمادى

8 ـ ايدىڭ 19 ـ كۇنى، جاڭ جىنيۋي شيپاگەرلەر مەرەكەسىن ۇشاقتا وتكىزدى. سول كۇنى تاڭەرتەڭ ەرتە، ول شاڭحاي حۇڭچياۋ اۋەجايىنان اتتانىپ، چيڭدۋدى اينالىپ قۇلجاعا جەتتى. ول دەمىن الىپ، ەنتىگىن باسۋعا دا ۇلگىرمەستەن، قاتتى گازجارعاق تاجىريبەحاناسىنا تۇتە بارىپ قىزمەتكە كىرىستى، جۇمىس بارىسى، تاجىريبە جابدىقتارى، اسپاپتار، ادامداردى سەپتەۋ سياقتى ماسەلەلەر جونىندە سول ارادا قىزمەتكەرلەرمەن پىكىر اۋىستىرىپ، اقىلداستى ٴارى شارالاردى جاقسارتۋدى ورتاعا قويدى، سودان كەلەسى كۇنى ساعات 4كە دەيىن قىزمەت ىستەدى…

جاڭ جىنيۋي جياڭسۋ ولكەسى نانتۇڭ قالالىق انالار مەن بالالار دەنساۋلىعىن قورعاۋ شيپاحاناسى تەكسەرۋ ـ ساراپتاۋ ٴبولىمىنىڭ مەڭگەرۋشى تەحنيگى، وسى رەت جياڭسۋ ولكەسىنىڭ قۇلجاعا كومەكتەسۋ الدىڭعى شەپ قولباسشىلىق شتابى ۇسىنىس ەتكەن قۇلجاعا كومەكتەسەتىن ەمدەۋ مامانى، ول تەحنيكالىق جاقتان جەرگىلىكتى ورىننىڭ قاتتى گازجارعاق تاجىريبەحاناسىنىڭ جوعارى ٴونىمدى جۇمىس جۇرگىزۋىن قاماتاماسىز ەتۋگە تەحنيكالىق جاقتان قولداۋ كورسەتەدى.

8 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى، جاڭ جىنيۋيدىڭ قۇلجا قالاسىنا كەلگەنىنە 7 كۇن بولدى، الايدا ول ٴباز ـ باياعىسىنداي قاتتى گازجارعاق تاجىريبەحاناسىندا قاربالاس ىستەدى، ەكرانداعى باقىلاۋ ـ مەڭگەرۋ جۇيەسىنەن كوز الماي، تاجىريبەحانانىڭ ٴارقايسى اۋماعىنىڭ اينالىم احۋالىن ەگجەي ـ تەگجەيلى تەكسەرىپ، تاجىريبەحانانىڭ تەكسەرۋ بۋىندارى مەن ساپالىق ولشەمىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

”دەمالۋىما بولمايدى، ٴسوز جوق، تاجىريبەحانانىڭ ونىمدىلىگىن تەز ارادا ارتتىرىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ قاجەتىن قاماتاماسىز ەتىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدەن قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە ەرتەرەك قول جەتكىزۋىمىز كەرەك“. جاڭ جىنيۋي بىلاي دەدى: ۇجىمدى باستاپ العاشقى كۇنىنە 5000 تۇتىكشە تەكسەرۋدەن، قازىر كۇنىنە نەشە ون مىڭ تۇتىكشە حسۋان تەكسەرۋ مىندەتتىن ورىنداپ وتىرمىز، حسۋان تەكسەرۋ قابىلەتىمىز كۇشەيىپ قالماستان، ىندەتتى ٴبىر جاقتى ەتۋ ونىمدىلىگىن دە ارتتىردىق.

پارتيالى كادرلار: ىرىقتىلىقپەن الدا ٴجۇرىپ قىزمەت وتەدى

8 ـ ايدىڭ 10 ـ كۇنى قۇلجا قالاسى سايبۇيى ٴمالى باسقارماسى ليچۇن الەۋمەتتىك اۋماعى ليدا شينفۇيۋان شاعىن اۋماعىندا ”باقىت قولباسشىلىق شتابى“ رەسمي ماڭدايشالىق استى. بۇل قولباسشىلىق شتابىندا قۇلجا قالالىق حالىق سوتى مەكەمەسىنىڭ سۇديالارى يۋي شياڭ، چىن جياجيا، زو لەي، ۋاڭ حۇيفي، باقىتنۇر قاتارلىلار بار بولىپ، وسى شاعىن اۋماقتاعى 600دەن استام تۇرعىننىڭ تۇرمىسىن قاماتاماسىز ەتۋ، حسۋان تەكسەرۋ، زات جەتكىزىپ بەرۋ، ٴدارى ـ دارمەك ساتىپ الۋ ـ جەتكىزۋ سياقتى قىزمەتتەرگە جاۋاپتى بولدى. ليدا شينفۇيۋان كونە شاعىن اۋماق بولىپ، وندا قونىستانعانداردىڭ كوبى قارتتار مەن بالالار ەدى.

”لي اجەي، قان قىسىمدى تومەندەتەتىن ٴدارىڭىزدى ٴىشتىڭىز بە، مەن ٴسىز ٴۇشىن ٴجۇزىم تاپسىرىپ قويدىم، ازدان كەيىن سىزگە جەتكىزىپ بەرەدى“. 74 جاستاعى تۇرعىن لي اجەيدىڭ جوعارى قان قىسىم اۋرۋى بار ەكەندىگىن، ۇل ـ قىزدارىنىڭ تۇگەلدەي ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ الدىڭعى شەبىندە ەكەندىگىنەن حابار تاپقان يۋي شياڭ ٴار كۇنى دەرلىك تەلەفون سوعىپ، كارياننىڭ دەنساۋلىق جاعدايى مەن تۇرمىستىق قاجەتىن ۇعىسىپ، كارياعا قاجەتتى تۇرمىستىق بۇيىمداردى جانە ٴدارى ـ دارمەكتەردى ساتىپ الىپ بەرىپ، كاريانىڭ ۇيىنە جەتكىزدى.

”ٴبىز 4 قىز تاماقتى از جەيمىز، جۇمىس تاماعىن تاۋسا المايمىز، بۇدان كەيىن قالعان 2 كىسىلىك تاماقتى جاڭ اتايعا بەرىڭىزدەر“، ـ دەدى زو لەي كوپشىلىككە. جاقىندا، زو لەي مەن چىن جياجيا وتباسىلاردى ارالاپ حسۋان تەكسەرگەن كەزدە، 2 ـ عيماراتتاعى 68 جاستاعى جاڭ اتايدىڭ جالعىز ٴوزى جيەنىمەن بىرگە تۇراتىندىعىن بايقاپ، قايتىپ كەلگەننەن كەيىن كوپشىلىكپەن ۇسىنىسى اقىلداسقان بولاتىن.

”تۇرعىندار ٴبىزدى ‘ٴار كۇنى قايراتتارىڭ تاسىپ جۇرەدى’ دەيدى، مۇنىڭ ٴبارى قىزمەتتەستەر ارا ٴوزارا قارايلاسۋدىڭ جانە وتباسىمىزداعىلاردىڭ قولداۋىنان كەلگەن، ەڭ باستىسى، ليدا شينفۇيۋانداعى 600دەن استام وتباسى تۇرعىندارىنىڭ قولداۋىنىڭ ارقاسى“! ـ دەدى يۋي شياڭ.

”ۆيرۋس تۇتەنشە اككى، ٴبىزدىڭ بەتالدى شايقاس جاساۋىمىزعا بولمايدى“. 8 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى قۇلجا قالاسى ايرانبۇباع ٴمالى باسقارماسىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى ۋاڭ جى يىڭى ايات شاعىن اۋماعىنا كەلگەننەن كەيىن، ٴبىرىنشى ستەگەن ٴىسى كادرلارمەن بىرگە ۇيلەردى ارالاپ، ٴمان ـ جايدى تولىق ۇعىسۋ بولدى. ىندەت جاعدايىنىڭ وزگەرىسىنە بىلەسە، ول قۇلجا قالاسىنىڭ تۇڭعىش توپتاعى حاۋىپ ـ قاتەرى جوعارى شاعىن اۋماقتاردىڭ ٴبىرى بولعان يىڭى ايات شاعىن اۋماعىنا بارىپ قىزمەت ىستەۋدى ىرىقتىلىقپەن ٴوتىنىش ەتتى.

”19 عيمارات، 570 وتباسى، 1523 ادام بار، راك اۋرۋىنا شالدىققان 2 ادام، سوزىلمالى ناۋقاسى بار 24 ادام، ۇيدەن شىعا المايتىن 18 كارىيا بار“… ۋاڭ جى ەڭ الدىمەن شاعىن اۋماقتىڭ جاعدايىن يگەرگەننەن كەيىن، وتباسى سايىن ويداعىداي قىزمەت وتەۋمەن قاماتاماسىز ەتتى.

تۇرعىنداردىڭ ايقاسپالى جۇعىمدالۋ حاۋىپ ـ قاتەرىن تومەندەتۋ ٴۇشىن، 19 كادر جانە 4 ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرى يىڭى ايات شاعىن اۋماعىنىڭ زات جەتكىزىپ بەرۋ، قوقىر ـ قوقسىقتى تازالاۋ، جونەلتۋ، ورتانى زارارسىزداندىرۋ سياقتى قىزمەتتەرگە جاۋاپتى بولدى.

8 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى ۋاڭ جى گاز كۇبىسىن كوتەرىپ 6 ـ قاباتقا كوتەرىلدى، 4 ـ قاباتقا شىققان كەزدە ۋاڭ جىنىڭ قورعانىش كيىمىنىڭ ىشىنەن كيگەن كيىمدەرى شىلقا سۋ بولىپ كەتتى. گاز كۇبىسىن جەتكىزىپ بەرگەننەن كەيىن، ۋاڭ جى بۇكىل كورپۋستىڭ قوقىر ـ قوقسىعىن تۇگەلدەي جەرگە الىپ تۇسەدى، بەتىنەن بۇرشاقتاعان تەر سورعالاعان ول ٴوستىپ 7 — 8 رەت بارىپ ـ كەلەدى، ۋاڭ جى اياقتارىندا جان قالماعانداي سەزىنىپ، دەمالىس ۇيىنە بارىپ ەندى دەمالا بەرگەنىندە، تاعى دا تۇرعىنداردىڭ كومەك سۇراعان تەلەفونىن قابىلدادى.

ەرىكتىلەر: تۇرعىندارعا شىن پەيىلمەن كومەكتەستى

”مەن رەكورد جاڭالاپ، حسۋان تەكسەرىپ بولعانشا 100 قاباتقا شىعىپ ـ ٴتۇستىم“، ـ دەدى 8 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى قۇلجا قالاسىنداعى ەرىكتى ٴبۇزۋرحارام مۇساجان تەلەفوندا ماقتانىشپەن، ول ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنە كومەكتەسىپ حسۋان تەكسەرىپ، ورتا ەسەپپەن كۇنىنە 16 كورپۋستاعى تۇرعىنداردىڭ حسۋانىن تەكسەرەدى، ٴبىر اينالىپ قايتىپ كەلگەندە قورعانىش كيىمىنىڭ ىشىندەگى كيىمدەرى شىلقا سۋ بولىپ، اياق ـ قولدارى سىرقىراپ اۋىرىپ، اتتاپ باسا الماي قالادى.

بىل 7 ـ ايدا، 22 جاستاعى ٴبۇزۋرحارام شينجياڭ مەديتسينا داشۋەسى جوعارى دارەجەلى كاسىپتىك تەحنيكالىق شۋەيۋانىنىڭ كۇتىمدەۋ كاسىبىن تامامداپ، قۇلجا قالاسىنا قايتىپ كەلگەن بولاتىن. ىندەت تۇتىلعانىنان كەيىن، ول ىرىقتىلىقپەن الەۋمەتتىك اۋماققا ەرىكتى بولۋعا تىزىمدەلىپ، زاتتاردى ازىرلەپ جەتكىزەدى، ورتانى زارارسىزداندىرادى، حسۋان تەكسەرەدى.

”شارشاپ ـ شالدىققان كەزدە، وزىمە ‘نە ٴۇشىن ەرىكتى بولۋعا تىزىمدەلدىڭ’ دەگەن سۇراق قويامىن، مەن ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ شارشاپ ـ شالدىقتىم دەمەستەن، بۇلجىماستان، ٴار كۇنى تاباندىلىق كورسەتىپ كەلە جاتقاندىعىن كوردىم“. ٴبۇزۋرحارام ٴار جولى قورعانىس بەت قالقاسىنىڭ ارعى جاعىنان تۇرعىنداردىڭ ”راقمەت، جاپا شەكتىڭ“ دەگەن سوزدەرىن ەستىگەن كەزدە، ەمدەۋ قىزمەتكەرىنىڭ اۋەلگى ماقساتى مەن بورىشىن سەزىنە ٴتۇسىپ، ۇزدىكسىز بۇلجىماي تاباندى بولۋ سەنىمىنىڭ ٴتىپتى دە بەكەمدەلە تۇسەتىندىگىن ايتتى.

8 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى، قۇلجا قالاسى شىجى جيايۋان 1 ـ مەرزىمدىك تۇرعىندار عيماراتىنىڭ تۇرعىنى سۇڭ ليگۋيلىڭ جازعان العىس حاتىندا: ”قالا تىنىش كۇيگە ٴوتتى، سىرت جاق قۇلازىپ تۇرعانىمەن، الايدا ۆيرۋس ادامدار اراسىنداعى ۇلى سۇيىسپەنشىلىكتى وقشاۋلاي المادى، نەگىزگى ساتى كادرلارىنىڭ، ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ، ەرىكتىلەردىڭ كۇندىز ـ ٴتۇنى قورعانىش بولعانىنا العىس ايتامىن! بولىمسىز ساۋلە الاۋعا اينالادى، شەكسىز سۇيىسپەنشىلىك اينالانى مەيىرگە بولەيدى، دارقان كوڭىلىمدى كەلتە حاتتا جازىپ سيدىرا المادىم، تەك كوپشىلىك بىرگە قۇلشىناساق، ىندەتتى، ٴسوز جوق، جەڭەتىنىمىزگە سەنەمىن! مەن جانە وتباسىمداعىلارىمنىڭ نەگىزگى ساتى كادرلارىنا، ەمدەۋ ـ كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنە جانە ەرىكتىلەرگە دەگەن شەكسىز العىسىمىز ٴبىر پارشا حاتقا سيار ەمەس“! ـ دەپ جازدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

كۇشىنەن قالدىرىلعان تىنىش كۇيدە باسقارۋ جاعدايىن تەكسەرىپ، تۇرعىندارمەن ىقىلاسپەن اڭگىمەلەسىپ، كوپشىلىككە الەۋمەتتىك اۋماقتىڭ باسقارۋىنا بەلسەنە سايكەسىپ، وعان نەمقۇرايدى قاراۋعا، بوساڭسۋعا استە بولمايتىندىعىن، قورعانۋدى ۇزدىكسىز جاقسى ىستەپ، ٴوزارا كومەكتەسىپ، جەڭىسكە جەتكەنگە دەيىن جالعاستىرۋ كەرەك ەكەندىگىن قاداعالادى. ەركىن تۇنياز تاعى شاعىن اۋماقتىڭ ماڭىنداعى ەرەن بازار، جەمىس ـ جيدەك دۇكەنى، استىق، ماي دۇكەنى سياقتىلاردى ارالاپ، تۇرمىستىق زاتتىق ماتەريالدارمەن جانە كوكونىس، استىق، مايمەن قامداۋ جاعدايىن ناقتى ۇعىسىپ، قامداۋدى قاماتاماسىز ەتۋ، باعانى ورنىقتىرۋ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەپ، بۇقارانىڭ قاجەتىن قاناعاتتاندىرۋدى باسا دارىپتەدى.

سول كۇنى كەشتە ەركىن تۇنياز ٴۇرىمجى قالاسىنىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى بەينە ەكراندا ورنالاستىرۋ ٴماجىلىسىن باسقارىپ اشىپ، ٴۇرىمجى قالاسىنىڭ جانە تيانشان رايونى، سايباق رايونى، ميدۇڭ رايونى سياقتى ٴتۇيىندى وڭىرلەردىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ جاعدايىن ۇعىسىپ، قاتىستى ماماندارمەن پىكىر اۋىستىرىپ، ىندەت جاعدايىن مەجەلەدى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: عىلىمي ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى كۇشەيتىپ، قولباسشىلىق جۇيەسىنىڭ تەگىس اينالىمعا تۇسۋىنە تاباندى بولىپ، حسۋان تەكسەرۋدە دالمە ـ ٴدال بولۋدى، ەپيدەميولوگيالىق تەكسەرۋدىڭ، تەگىن تەكتەۋدىڭ دالمە ـ ٴدال بولۋىن، اۋىشالاپ اپارۋدىڭ تەز بولۋىن، جۇعىمدالۋدان ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ قاتاڭ بولۋىن، وڭىرلىك باسقارۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ مىعىم بولۋىن باتىل ورىنداپ، قاتەرلى ادامداردى ٴسۇزىپ شىعىپ، ەڭشەپ تازالاپ، نولگە ٴتۇسىرۋ نىساناسىن ەرتەرەك جۇزەگە اسىرۋ كەرەك. قىزمەت وتەۋمەن قاماتاماسىز ەتۋدى كۇشەيتىپ، تۇرمىستىق قاجەتتى بۇيىمدار جانە استىق، ماي، كوكونىس سياقتى ٴتۇيىندى حالىق تۇرمىسى زاتتىق ماتەريالدار ٴوندىرىسىنىڭ قالىپتى، قامداۋىنىڭ جەتكىلىكتى، باعاسىنىڭ ورنىقتى بولۋىنا، ساپاسىنىڭ ولشەمگە جەتۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. بۇقارانىڭ ٴوندىرىس، تۇرمىس، اۋرۋ كورسەتۋ، ەمدەلۋ، جۇمىستانۋ، وقۋ جاقتارىنداعى بوگەتتەردى، قيىن تۇيىندەردى دەن قويا، سۇيىسپەنشىلىكپەن، كۇش سالا سايكەستىرىپ شەشىپ، ”قارتتار، ٴالسىز جاندار، ناۋقاستار، مۇگەدەكتەر، جۇكتى ايەلدەر، سابيلەر“ مەن قيىنشىلىعى بار بۇقاراعا قامقورلىق جاساۋ تەبىنىن ارتتىرىپ، بۇقاراعا پارتيا مەن ۇكىمەتتىڭ قامقورلىعىن، مەيىرىن سەزىندىرۋ كەرەك. الدىڭعى شەپتەگى قىزمەتكەرلەرگە كوڭىل ٴبولۋدى، قامقورلىق جاساۋدى كۇشەيتۋ كەرەك. قوعامدىق پىكىر جەتەكشىلىگىن كۇشەيتىپ، ەڭ جاڭا ساياسات ـ شارالاردى دەر كەزىندە جاريالاپ، بۇقارانىڭ جۇرەك ٴۇنىن تىڭداپ، وزات تيپتەردى ۇگىتتەپ، اناعۇرلىم كوپ وڭ ەنەرگيا ۇيىستىرۋ كەرەك. جاڭادان شىعارىلعان كاسىپورىنداردىڭ قيىنشىلىق قىسپاعىنان قۇتىلۋىنا كومەكتەسۋ جونىندەگى 15 تارماقتى ساياسات ـ شارانى ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، ٴتۇرلى بازار تۇلعالارىنىڭ كورە الۋىنا، ۇستاي الۋىنا، سەزىنە الۋىنا، ناقتى تيىمدىلىكتەن يگىلىكتەنۋىنە مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك. ستيلگە بۇرىلىس جاساۋدى كۇشەيتىپ، جاۋاپكەرشىلىكتى قاتايتىپ، ناقتىلاندىرىپ، اناعۇرلىم ىستىق ىنتامەن، اناعۇرلىم اسقاق جىگەرمەن ىندەتكە قارسى اتتانۋ ۇلكەن شايقاسىندا، ۇلكەن سىناعىندا رازى بولارلىق جاۋاپ بەرۋ كەرەك.

چىن ۋيجۇن، ياڭ فاسىن ماجىلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بازارلاردى قالپىنا كەلتىرۋدى تارتىپپەن ىلگەرىلەتۋدە ساياسات اتقارۋ بارىسىنداعى ”اينەك ەسىكتى“ باتىل شاعىپ، كاسىپورىنداردى دامۋدى قالپىنا كەلتىرۋدەگى تاماشا ورايدان قاعىس قالدىرماۋ كەرەك.

ايتىلمىش ”اينەك ەسىك“ جايتى دەگەندە جاڭا ساياسات، جاڭا ٴادىس، جاڭا بەلگىلەمە شىعارىلسا دا، اتقارۋ بارىسىندا ٴىشىنارا تاراۋلاردىڭ، ٴىشىنارا كادرلاردىڭ جاۋاپكەرشىلىك ارقالاماۋ، ىسكەرلىك كورسەتپەۋ، ويىنا كەلگەنىن ىستەۋ سەبەبىنەن بۇقارا مەن يگى ساياسات ورتاسىندا ٴبىر قابات ”اينەك ەسىك“ قالىپتاسىپ، كوزگە كورىنىپ تۇرسا دا، قولى جەتپەۋ مەڭزەلەدى.

”اينەك ەسىكتى“ باتىل شاعۋ ”جاۋاپكەرشىلىگى تەكتەلمەۋ“ ٴۇشىن ىندەتتەن ساقتانۋدى سىلتاۋ ەتىپ ”ٴبارىن ٴبىر شىبىقپەن ايداماۋ“، العى شارتتاردى قالاعانىنشا كوبەيتىپ جۇمىستى، بازاردى قالپىنا كەلتىرۋ اياق السىن كەشىكتىرۋگە جول قويماۋ دەگەندى بىلدىرەدى؛ ”وتكەلدى قاتاڭ يگەرۋدى“ ”وتكەلدى ٴوز بىلگەنىنشە ورناتۋعا“ اينالدىرىپ، قاتىناس نەگىزدىك قۇرىلعىلارىن قالاعانىنشا جاۋىپ، توقتاتىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ بويىنشا تەكسەرۋ پۋنكتتەرىن ٴوز بىلگەنىنشە ورنالاستىرۋعا جول قويماۋ دەگەندى دە بىلدىرەدى؛ سونداي ـ اق كاسىپورىن قىزمەتكەرلەرىنىڭ جۇمىس ورنىنا قايتۋى قيىن بولۋ، شيكىزات ـ ماتەريالمەن قامداۋ قيىن بولۋ، ناق اقشا اينالىمى قىسىلتاياڭ بولۋ سياقتى ماسەلەلەردى كورسە دە كورمەسكە سالىنباي، قايتا امالدىڭ بارىنشا شەشىم ەتۋگە كومەكتەسۋ دەگەندى بىلدىرەدى.

جۇمىس، بازار ٴبىر كۇن ەرتە قالپىنا كەلسە، شىعىندى ٴبىر كۇن ەرتە قايتارىپ الۋعا بولادى. ٴبىز جۇمىستى، بازاردى قالپىنا كەلتىرۋ جولىنداعى ”اينەك ەسىكتى“ شاعۋعا بەل بايلاپ، اناعۇرلىم قاتاڭ، عىلىمي، دالمە ـ ٴدال، ٴونىمدى شارامەن ”بوگەتتەردى“ ٴبىر ـ بىردەن الاستاپ، ”تولعاقتى تۇيىندەردى“ ٴبىر ـ بىرلەپ شەشىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ويداعىداي ىستەۋمەن بىرگە، ورتا، شاعىن، ۇساق كاسىپورىندار مەن جەكە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەردىڭ قيىنشىلىق قىسپاعىنان قۇتىلۋىنا بار كۇشپەن كومەكتەسىپ، ىندەتتىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋعا جاساعان ىقپالىن ەڭ جوعارى مولشەردە ازايتۋىمىز كەرەك.

(”لەپتى لەبىز“ ماقالا جولداۋ پوچتا ساندىعى: xjrbplb@126 . com)